

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petič vrst á 1 D, od 10—15 petič vrst á 1 D 50 p, večji inserati petič vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, predklic petič vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.
Dopolnje sprejema le podpisane in sadestno frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	v Jugoslaviji		v inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecov	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem porušitju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V znamenju agitacije.

Že od nekaj je običaj, da se pred volitvami agitira. Voditelji političnih strank nastopajo pred volilci s programom, ki je v bistvu le načrt za zboljšanje socialnih razmer in kažipot k čim večjemu napredku v razvoju dotičnega naroda, odnosno države. Namen agitacije bi moral biti stvarna popularna razlaga tega načrta in vzbujanje državljanske samozavesti ter smisla za dolžnost, ki jo ima vsak posameznik do skupnosti. Politična nezrelost širokih slojev naroda zahteva kot predpogoj za volilni uspeh kar najbolj živahno agitacijo in v kolikor je to orožje samopomoči v svobodni demokratično urejeni družbi čisto in se ne uporablja za dosego osebnih ciljev, je umestno in potrebno, kajti čim bolj bo ljudstvo sodelovalo pri državni upravi, tem manj bo upravičeno godrnjati in jeziti se na vladajoče razmere. To sodelovanje pa je mogoče edinole na ta način, da pri volitvah uveljavljamo volja ljudstva pošlje na krmljo države ljudi, ki jim zaupa in čijih poštenost, značajnost in kvalifikacija ne vzbujata nobenega dvoma. Agitacija bi morala biti pripomoček za pravilno orientacijo glede vodstva državnih poslov in sigurnosti, da to vodstvo res pride v zanesljive in sposobne roke. Žalibog je agitacija pri nas ta prvotni smisel skoraj popolnoma izgubila, postala je v rokah klerikalne in skrajnih levih strank sredstvo za beganje in hujskanje enega razreda ali plemena proti drugemu.

Ta nemoralni pojav se posebno izrazito opaža v borbi za prvenstvo pri predstojajočih volitvah v narodno skupščino. Stranke, ki so si prilastile monopol za ureditev socialnih razmer na najnovejših principih — o katerih pa bodi povedano, da stoje na zelo slabih nogah in se niso še nikjer uveljavili — pošiljajo dan za dnem cele trupe agitatorjev na deželo. Ti sipljejo raznovrstne obljube na desno in levo, prepričujejo volilce, da bo njihova stranka storila to, česar niti sami ne pričakujejo. Pri tem pa seveda ne štedijo z osebnimi napadi in drugimi pripomočki za zapeljevanje preprostega ljudstva. Agitacija v njeni sedanjih oblikah ubija v poštenih in trezno mislečih ljudeh vsako veselje do volitev sploh, krši ugled in izpodbija avtoriteto ne samo osebnosti, marveč tudi državne oblasti. Ni čudno, da mnogi govore že sedaj, da se volitev sploh ne udeležijo.

V znamenju umazanega obrekovanja in volilne agitacije, ki je le navadna demagogija, pripravljajo te

stranke naš narod za nedeljsko odločitev. Pristaši posebno klerikalne stranke se bahajo že vnaprej, češ dobro smo naščuvali ljudstvo, dopovedali smo mu, da je njegova sreča samo v naših rokah, zmaga je naša. Bahavo pripovedujejo, koliko mandatov jim je že zagotovljenih, kako temeljito bodo preuredili današnje razmere in kako dobro bo pri nas, kadar zavladava klerikalno - komunistično carstvo. Odveč bi bilo omenjati, da ljudje, ki pod krinko skrbi za ljudstvo zavedno sejejo razredno sovraštvo in razkrajajo narodno in državno edinstvo, niso in nikdar ne bodo mogli ustvariti blagostanja, kajti dokler ne bo konsolidirana država v celoti, dokler se ne bomo zavedali, da nismo več v stari Avstriji, ki so jo sredobežne sile njenih narodov končno uničile, bomo plesali v začaranem krogu in življenje bo od dne do dne težje. Če bi ne živeli v času resne krize na vseh poljih družabnega življenja in bi ljudje radi gmotnih neprilik, ki jih tajejo, ne bili tako dovezetni za raznovrstne fantastične obljube, bi bila seveda podobna agitacija, naperjena proti narodu kot celoti, izključena ali pa brez posebnega uspeha. Tako pa se preprosti človek, ki misli v prvi vrsti nase in na svojo najbližjo okolico, kaj rad vjame na limanice, češ, kdor več obljubi, tistega bom volil. Drugo vprašanje je, koliko bo dal po volitvah tisti, ki danes največ obljublja. Zboljšanje obstoječih razmer v taki obliki kakor jo servirajo številni klerikalno - komunistični agitatorji zaslepljenemu ljudstvu, je mogoče samo v slučaju, če bi padla z neba nadnaravna sila, ki bi delala čudeže.

Poleg teh pomislekov, za katere govori realno življenje, pa ne smemo prezreti še drugega važnega vprašanja. V bodoči narodni skupščini bo imela Slovenija 26 poslancev, Srbija 116, Hrvatska in Slavonija 68, Bosna in Hercegovina 48 itd. Recimo, da dobe klerikalci in komunisti pri nas absolutno večino mandatov. Kam poidejo ti slovenski poslanci v parlamentu, kjer bo večina ali demokratska ali pa radikalna, nikakor pa ne klerikalna? V opozicijo, kjer bodo prav pridno pomagali drugim stranicam ovirati konsolidacijo države in vznemirjati že itak razburjene duhove. Vse njihovo delovanje in toliko opevane obljube se bo omejilo v pogledu ljudskih interesov v prazno besedičenje, v pogledu državne uprave pa na pogubno razkrajanje, ki nas v najboljšem slučaju lahko pripelje zopet tja,

kjer stojimo danes. Pri politično, versko in kulturno tako diferenciranem narodu kakor je jugoslovanski, je treba odstraniti najprej ona protislovja, ki v negativnem smislu vplivajo na državo kot celoto. Ker pa je ta celota nacionalna, mora dobiti v prvi vrsti krepko nacionalno podlago. Zidati brez te podlage, je nevarno in zločinsko in tega bi se morali zavedati vsi, ki gredo v znamenju klerikalno - komunistične agitacije na volišče.

Dunajski poslanik Tihomir Popović.

»Jutro« je razkrinkalo poslanika Popovića na Dunaju, da je intrigiral proti našemu celovškemu konzulu Svetožaru Rašiću in povzročil, da je bil slednji prestavljen v Zadar. Pripominjamo, da oni konzul Rašić, ki je ob odhodu poslal poslovilno zahvalo v nemške liste je bil prednik sedanjega Rašića. Ta konzul Rašić je bil pred par leti upravnik našega poslatništva na Dunaju, zelo agilen mož, dober delavec in pošten Jugosloven.

Dogodilo se je torej, da je poslat Rašić naši vladi za pogajanja z Avstrijo obsežno poročilo o položaju na Koroskem o krivicah, ki se godé našemu narodu in o pravičnih zahtevah koroskih Slovencev na šolskem, kulturnem in gospodarskem polju. — Ali dunajski naš poslanik Tihomir Popović, pravi »Jutro«, je to poročilo postavil na laž in Svetožar Rašić je bil kaznovan s premeštvitvijo. »Jutro« zahteva, naj se Popović odstrani z Dunaja. — Na Rašićevo mesto pa je bil poslan Vaso Protić, tajnik poslatništva na Dunaju, ki da ima nalogo, da s svojimi poročili potrdi resničnost — Popovićeve navedbe.

O teh škandaloznih pojavih je dobilo tudi uredništvo »Slovenskega Naroda« točna obvestila, na podlagi katerih moramo z vso odločnostjo ugotoviti, da je konzul Rašić sestavil svoje poročilo po najboljših virih koroskih rojakov. Nič ni neresničnega ali morda pretiranega. — Zato more in sme služiti za pogajanja z Avstrijo edino le to poročilo konzula Rašića, nikdar pa kako poročilo Tiće Popovića, tega nesrečnega našega diplomatskega zastopnika na Dunaju.

O tem mozu so se že davno čule čudne reči. — Ko je bil pomočnik zunanjega ministra, je spravljal to ministvo pri vseh tujih diplomatih v najslabšo luč. Vsi diplomati tujih držav v Beogradu so že pred par leti sklenili v skupni ad hoc sklicani seji, da ne bodo občevali z zunanjim ministrom toliko časa, dokler bo tam Popović. Zato je moral oditi. — Pravilo so tudi, da je Popović pošiljal v inostranstvo telegrame s podpisom dr. Trumbića, ne da

je ta vedel za take podpise. — Popović se je bil dal že davno prej imenovati za poslanika na Dunaju, zato smo imeli tam samo — upravnika poslova. Popović pa je ostal v Beogradu in si dal tam izplačevati dunajske dijete. — Ko je prišel na Dunaj, je nastala na našem poslatištvu korenita sprememba na — slabo. Kdor ne mora, ne gre na poslatništvo in Popovića se naši ljudje izogibljajo kakor hudič križa. Kakšen diplomat je, je pokazal v koroskem vprašanju! »Jutro« po pravici zahteva, da ga — premeste z Dunaja! Tjakaj spada pač mož, ki pozna Dunaj, pozna Avstrijo, ali pozna posebno naše slovenske in sosednje hrvatske razmere, posebno Dalmacijo!

Današnje »Jutranje Novosti« se tudi bavijo s to zadevo, ki jo v bistvu potrjujejo. Pravijo pa, da se je odbor NRS bavil s to zadevo že v ponedeljek in odposlal vladi in centralnemu vodstvu stranke v Beogradu obširen memorandum, ki — zahteva še radikalnejšo remeduro nego »Jutro«. Nas le veselijo ta koraki ljubljanskega odbora NRS, ker smo prepričani, da bo to več pomagalo nego vsa kričanja po časopisih. Tudi mi zahtevamo: Rašić nazaj v Celovec — Popović pa proč z Dunaja. Pošljite ga v Madrid, tam ne bo mogel ničesar pokvariti! — Ako NRS hoče res kaj veljati v Sloveniji, naj pokaže tak uspeh svojega odkritosrčno mišljenega dela!

Boj za suverenost nad Barošem in Delto.

NAŠA NACELNA ZAHTEVA JE ZAHTEVA NAŠE SUVERENOSTI NAD BAROŠEM IN DELTO. — GLAVNI PROBLEMI SO GOSPODARSKI, FINANČNI IN PROMETNI INTERESI REKE.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Predsednik naše delegacije v paritetni komisiji dr. O. Rybač je snoči z brzovlakom odpotoval v Opatijo. Z njim je odpotoval tudi predsednik posvetovalne komisije dr. Matko Laginja, ki se ustavi v Zagrebu in potem nadaljuje pot na Sušak oz. v Opatijo, da osebno intervenira glede kreditve prometa s Kastvom.

Po zanesljivih informacijah vašega dopisnika je dr. Rybač za časa svojega bivanja v Beogradu bil v neprestanih stikih z vodilnimi faktorji. Glede vprašanj Baroša, Delte in Reke je v vseh detajlih razpravljaj z ministrskim predsednikom Pašićem in zunanjim ministrom dr. Niščićem. Posebno detajlirano se je reški problem razmotrival na večeršnjih dopoldanskih in popoldanskih konferencah.

Kar se tiče delovanja paritetne komisije v Opatiji, je treba omeniti da se bodo posvetoovanja nadaljevala 1. o izpraznitvi Delte in Baroša in 2. o kompleksu problemov, ki zadevajo celokupne interese Reke. Rezultat konference v Beogradu je ta, da je potrebno razločevati dva vidika. Naše zahteve so kratko formulirane v dveh načelnih stališčih:

1. Treba je vpoštevat odločno stališče glede zahteve da se prizna popolna suverenost kraljevine SHS nad Barošem in Delto;

2. rešiti je treba kot celoto kompleks gospodarskih, prometnih in tehničnih vprašanj, ki obsegajo tako Reko, kakor Sušak oziroma Baroš in Delto. Kompleks teh vprašanj se pa mora rešiti v celoti, da se zavarujejo gospodarski interesi Reke in Baroša.

Kar se tiče vprašanja naše suverenosti nad Barošem in Delto, je stališče naše vlade nepopustljivo, v tem oziru absolutno ne moremo popuščati

in vesti gotovih hrvatskih in drugih listov gled Baroša so v tem oziru popolnoma brez vsake podlage. Mi smatramo Baroš in Delto kot sestavni teritorialni del Sušaka in ne moremo privoliti v kako drugo resolucijo baroškega vprašanja.

Stališče naših merodajnih faktorjev glede suverenosti Baroša in Reke je popolnoma upravičeno in za nas sporno ter se naša delegacija ne bo dalje spuščala v kaka pogajanja. Pričakovati je tudi, da Italijani ne bodo oporekali naši zahtevi glede suverenosti, kajti ta zahteva bazira na jasnih in preciznih izjavah italijanskih politikov in dokumentih. Pod izpraznitvijo Sušaka nikakor mi ne moremo razumeti izpraznitve nekaterih hiš na Sušaku, ampak je čisto jasno, da razumemo in interpretiramo izpraznitev Sušaka tako, da je treba izprazniti in nam odstopiti tudi Delto in Baroš. Kaj bi pomenila na primer izpraznitev Beograda? Mogoče samo izpraznitev nekaterih glavnih ulic, Terazij, Knez Mihajlove ulice? Ne! Pod izpraznitvijo Beograda bi naravno razumeli tudi izpraznitev savskega pristanišča.

Kompleks vprašanj gospodarskega, finančnega in tehničnega značaja v zvezi z načinom ureditve reške države in organizacije pristaniške službe pa se ima in se mora rešiti na temelju teritorialne in prometne celine, katero tvorita v zemljepisnem smislu Sušak in Reka. Urediti je treba vprašanje vodovoda, urediti je treba vprašanje medsebojnega neoviranega prometa v reški luki. To so pa vprašanja, ki jih je treba tako rešiti, da se ne okрни avtonomija in naša državna suverenost nad Barošem in Delto. Na drugi strani pa je treba zopet zavarovati interese Reke same.

A. E. W. Mason:

38

KLIC NA POMOČ.

„Roman.“

Globoko je vzdihnila in zaihitela kot otrok. Njena odporna sila je bila zlomljena.

»Ubogo dete, vse to je končano,« je dejal Hanaud. In vstal je.

Toda pri prvem gibu, ki ga je storila, je zavpila: »Ne!« in zagrabila njegove rokave s prsti.

»Ali gospodična, na varnem ste,« je rekel z nasmehom. Pogledala ga je debelo in bedasto, kakor bi te besede ne imele nobenega pomena za njo. Toda ni ga pustila iti.

»Rada bi imela zagotovilo, da sem na varnem,« je rekla z lahkim nasmehom.

»Povejte mi, gospodična, kaj ste jedli in pili zadnja dva dni?«

»To sta bila dva dneva?« je vprašala. »Bila sem tu v temi. Ne vem. Malo kruha, malo vode.«

»Ta pa je slaba,« je dejal Hanaud. »Pojdimo proč od tu!«

»Da, da!« je živahno zaklicala Celija. Stopila je na noge, a omahnila. Hanaud jo je objel z roko. »Vi ste zelo ljubezni,« je rekla a pri-

srčnim glasom in vsak dvom je izginil iz njene glave. »Mirna sem in zaupam vam.«

Ricardo je vzel njen plašč in ji ga ogrnil čez rame. Nato je prinesel njen klobuk in ona ga je dala na glavo. Obrnila se je k Hanaudu in spregovorila prijazne domače besede.

»Ali stoji postrani?« je vprašala. In Hanaud se je glasno nasmehal in za trenutek se je i Celija sama nasmehala.

Hanaud jo je podpiral, ko je stopala dol po stopnicah v vrt. Ko so korakali mimo odprtih vrat razsvetljene govorilnice v zadnjem koncu hiše, se je Hanaud obrnil k Lemerreu in nemo pokazal s prstom morfijevo iglo in stekleničico. Lemerre je prikimal, stopil v sobo in vzel oboje seboj. Nato so prišli ven na vrt. Celija je dvignila glavo in se ozrla navzgor v zvezdno nebo in potegnila globoko vase hladni nočni zrak.

»Nisem mislila,« je rekla nežno, »da bom še enkrat videla zvezde.«

Šli so počasi navzdol skozi teli vrt in Hanaud jo je posadil v čoln, ona se je pa obrnila in ga prijala za plašč.

»Vi morate z namf,« je rekla s poučarkom. Hanaud je skočil za njo.

»Za danes zvečer,« je dejal veselo, »sem vaša papa.«

Ricardo in ostali so sledili in čoln se je odvijal pod zvezdami na jezera. Obrnil so se

proti Zenevi, voda se je razburkala za njimi in žarela kot svetel ogenj, nočni veter jim je hladno pihal v obraz. Izkrkali so se v pristajališču; Lemerre se je priklonil proti Celiji in se poslovil. Hanaud je vedel Celijo gor na balkon restavracije in naročil večerjo. Ljudje so še večerjali pri mizah.

Neka družba se sešla pri kavi in Ricardo se je stresel, ko jo je pogledal. Sedeli so na istem prostoru, kjer sta bila prej Hanaud in Lemerre z njim, predno so zapustili restavracijo in šli na pohod. V tako kratkem času se je nakopičilo toliko važnih dogodkov.

Hanaud se je sklonil čez mizo k Celiji in rekel prijazno: »Če smem prositi, gospodična, bodite tako prijazni in oblecite rokavice, da ljudje ne bodo videli vaših brazgotin na rokah.«

Celija je sledila njegovemu nasvetu. Malo je jedla in izpila kozarec šampanjca. Nekaj barve se ji je vrnilo v obraz.

»Vi ste zelo prijazni napram meni, vi in vaš gospod prijatelj,« je dejala z nasmehom proti Ricardo. »Toda za vas —« in glas se ji je tresel.

»Tiho!« je rekel Hanaud — »vse to je pri kraju in nočemo več o tem govoriti.«

Celija je pogledala čez cesto na dreve, katerega temno listje se je svetilo in temnilo v

lučih restavracije. Zunaj na vodi je nekdo prepeval.

»Nemogoče se mi je zdelo,« je rekla meliko, »da sem tu, na prostem zraku in svobodna.« Hanaud je pogledal na uro.

»Gospodična Celija, deset je že proč. Avto Mr. Ricarda čaka pod drevesi. Rad bi vas privedel nazaj v Aix. Najel sem stanovanje za vas v hotelu, in usmiljenka iz bolnice že čaka, da vam bo stregla.«

»Hvala lepa, monsieur,« je rekla, »na vse ste mislili. Toda usmiljenke ne bom rabila.« »Toda imeli jo boste,« je dejal Hanaud tržno. »Sedaj se počutite bolje — da, toda ko boste položili glavo na blazino, mademoiselle, bo za vas naravnost udobnost, da lahko koga pokličete. In v enem ali dveh dneh,« je pristavil uljudno, »boste morda v stanu, da nam poveste, kaj se je zgodilo v vili Rose v terek ponoči.«

Celija je zakrila svoj obraz za par trenotkov z rokami, nato pa je kratko rekla:

»Da, monsieur, povedala vam bom.« Hanaud se ji je spoštljivo priklonil.

»Hvala vam, mademoiselle,« je dejal in v njegovem glasu je bil resen ton simpatije.

Šli so po stopnicah dol in stopili na Ricardov avto.

»Rad bi še telefoniral,« je rekel Hanaud, »da bova tu počakali.«

Naše stališče pa je dalje tudi, da se morajo ta vprašanja rešiti v duhu pomirljivosti, lojalnosti in pristrčnosti. In čisto gotovo je pričakovati, da se bodo v Opatiji pogajanja in posvetovanja nadaljevala v tem smislu in v tej smeri.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) V smislu sklenjenega santmargheritskega sporazuma ima paritetna komisija dokončati svoje delo do 27. t. m. Gotovo pa je, da vsi problemi do tega roka ne bodo rešeni in da se delovanje paritetne komisije mora podaljšati.

VZPOSTAVITEV ŽELEZNIŠKEGA PROMETA Z REKO.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Posebno delegacija s Sušaka se je obrnila na ministra saobračaja s prošnjo, da čimprej vpostavi promet z Reko. To prošnjo je delegacija utemeljevala s tem, da je promet za prebivalstvo na Sušaku neobhodno potreben. Minister saobračaja je odgovoril, da v tem oziru ukrene vse potrebno in je pričakovati, da se odpre železniški promet z Reko tekom prihodnjih dni.

Madžarska in promet z Reko.

— Rim, 14. marca. (Izv.) Madžarski delegat na konferenci o Južni železnici grof Feleky je zastopnikom tiska na vprašanje tako stališče zavzema Madžarska z ozirom na posvetovanje in Opatiji glede sistematizacije reške države izjavil, da so Madžari prvi, ki se vesele ureditve tega vprašanja. Z ureditvijo reške države in vzpostavitvijo dobrih odnosov med Beogradom in Rimom more Madžarska samo pridobiti.

Telefonska in brzajavna poročila

Sestava bolgarskega volilnega kabineta.

Je sedaj objavljen razpis novih volitev v narodno sobranje, ki se vrše dne 22. aprila t. l. Glavni cilj Stamboljskega je apelirati na narod, da odobri njegovo politiko. Stamboljski pa tudi hoče obenem z volitvami razbistri položaj in zemljoradniški stranki, kjer je počel s temeljitim čiščenjem političnih oseb, ki so skušale kompromitirati njegovo politiko.

— Sofija, 14. marca. (Izv.) Stamboljski je sestavil novo volilno vlado. Kabineta je takole sestavljen:

- 1) Aleksander Stamboljski, ministrsko predsedstvo in ministristvo zunanjih zadev;
- 2) Ivan Popov, ministristvo notranjih zadev;
- 3) Aleksander Botev, ministristvo prave;
- 4) Peter Janev, ministristvo financ;
- 5) Dr. Duparinov, ministr. pravde;
- 6) Zoografski, ministr. poljedelstva;
- 7) Rista Stojanov, min. javnih del;
- 8) Nedelko Atanasov, min. saobračaja;
- 9) Muravjev, ministristvo vojne.

IZENAČENJE DRAGINJSKIH DOKLAD ŽELEZNIČARJEM.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Ministristvo saobračaja je izdelalo načrt zakona o izenačenju draginjskih doklad železniških uradnikov in uslužbencem. Po tem načrtu so določeni isti draginjski razredi, kakor za ostale državne uradnike in uslužbence. V glavnem pa je treba še železničarje opredeliti po strokah in kategorijah. To vprašanje je še nerešeno. Načrt zakona se predloži tekom prihodnjih dni finančnemu odboru v razpravo in odobrenje.

Katastrofalne povodnji v Srbiji in Banatu.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Po poročilih iz notranosti Srbije so reke Vardar, Morava in Bregalnica izstopile radi neprestanega deževja iz struge in poplavile vso okolico. Katastrofalna je povodenj okoli Štipa in Velesa. V Velesu so hiše pod vodo. Štipe vode znaša nad 3 m. Povodenj je povzročila velikanska škoda. Oblasti so organizirale rešilno akcijo. Konsignirani so oddelki orožništva.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Reki Tisa, Donava in pritoki so stopili iz bregov in poplavili vso banatsko ravnino. Katastrofalno škodo je povzročila reka Begej. Del mesta Velikega Beckereka je pod vodo. Škoda je neprecenljiva.

KONVENCIJA S ČEHO-SLOVAŠKO PODPISANA.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Včeraj je bila podpisana v ministristvu zunanjih del konvencija med našo kraljevino in Českoslovaško republiko, nanašajoč se na vzajemno pravno moč.

VPRAŠANJE JUŽNE ŽELEZNICE.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Na včerajšnji konferenci je dr. Rybač kot delegat na rimski konferenci poročal o glavnih rezultatih konference. O južni železnici je podal poročilo zunanjemu ministru dr. Ninčiču in ministristvemu predsedniku Nikoliju Pašiču. Pogajanja v Rimu ne teko tako gladko, nastopile so nekatere diference in nesoglasja med raznimi delegacijami. Zaključna konference še ni tako hitro pričakovati in je vlada odposlala našemu delegatu Avramoviču nova novodila.

— Duna, 15. marca. (Izv.) Po poročilih z Rima sedaj teko precej gladko pogajanja o Južni železnici. V gotovih vprašanjih je dosežen sporazum. V Rim je prišel ravnatelj Kreditnega zavoda Mauthner.

Predvsem bo Madžarska s vzpostavitvijo prometa in otvoritvijo proge Budimpešta - Zagreb in Reka rešena izolacije ter bo tako povezana z Jadranskim morjem in tako s ostalim svetom. Po malem, a s sigurnostjo se obnovljajo in vzpostavljajo odnosi med državami - naslednicami Avstro-ograrske monarhije. Madžarske bo prva najbolj zadovoljna s sporazumom in Opatiji, ki bo obnovil Reko v gospodarstvenem smislu. Reška luka je neobhodno potrebna za madžarski izvoz. In mora se reaktivirati železniški promet med Reko in Budimpešto. Na ta način bodo madžarski agrarski in industrijski produkti našli svoje staro pot na Sredozemsko morje.

Končno je Teley izjavil zastopnikom tiska, da med Madžarsko in Italijo niso nikdar obstojale in ne obstoje nikake interesne diference.

Zamenjava avstrijskih kron v Dalmaciji.

Refacija 4 : 1, in tudi 6 : 1. Množina kronskih bankovcev.

— Beograd, 15. marca. (Izv.) Komisija, ki izbira uradne podatke o množini starih avstrijskih kron v tretji dalmatinski coni, je včeraj ministru financ poslala poročilo, da znaša po dosedanjih podatkih množina starih kron. bankovcev 25.919.181 kron. Podatki so šele do polovice zbrani. V slučaju, da množina kronskih bankovcev ne presega 35 milijonov, se krone v zasadenem coni izmenjajo v razmerju 4 : 1. Gotovo pa je še zadal, da bo znašala svota nad 35 milijonov, vsled česar se krone zamenjajo v razmerju 6 : 1.

Anglija pripravlja intervencijo med Francijo in Nemčijo.

Izjave parlamentarcev v angleškem parlamentu.

— London, 14. marca. (Izv.) Na včerajšnji sej je lord Fisher v spodnji zbornici izjavil, da Anglija glede ruhrske akcije ne more več ostati miren opazovalec in je obenem naglašal, da je potrebna revizija versalske mirovne pogodbe. Lord Robert Cecil je na drugi strani izjavil, da se je položaj v ruhrskem ozemlju zelo poslabšal in da pravi Društvo narodov predlog, s katerim se bo naprosila Anglija za posredovanje med Francijo in Nemčijo. Lord Mac Neil je izrazil željo, da Anglija še nadalje ostane prijateljica Francije, a da mora pri tem varovati svoje lastne interese.

Predlog lorda Simonsa, da Anglija intervencira v ruhrskem vprašanju, je zbornica sprejela z 201 glasom. Zanimivo pa je, da je bil vladni predlog, ki se izreka proti intervenciji, sprejet le samo z 249 glasovi.

ANGLEŠKA DELAVSKA STRANKA ZA INTERVENCIJO V RUHRSKEM VPRAŠANJU.

— London, 14. marca. (Reuter). Parlamentarni poročevalec »Daily Telegraph« javlja, da v najkrajšem času odposle posebno delegacijo v ruhrsko ozemlje, ki bo imela nalogo na mestu in osebno proučiti položaj. Delegacija bo po tem predložila strankinemu izvrševalnemu odboru podrobno poročilo, da bo potem stranka lahko pričela s primerno akcijo v parlamentu.

— London, 14. marca. (Izv.) Današnji ministristki svet pod predsedstvom Bonar Lawa je razmotril položaj v ruhrskem ozemlju in vprašanje intervencije od strani Anglije. Angleška vlada stoji na stališču, da za sedaj ni umestno spreminiti stališča Anglije napram Franciji. V diplomatičnih krogih je razširjena vest, da bo Anglija skušala nemškega državnega kancelarja pripraviti na to, da poda primerno izjavo glede akcije, ki izhaja od strani Amerike, Anglije in neke nepravilne države za ureditve reparacijskega vprašanja. Gre v prvi vrsti za mednarodno gospodarsko konferenco.

LJENINA ZADELA KAP.

— Pariz, 14. marca. (Izv.) Po nekem poročilu »Agence Havas« iz Helsingsforske je Ljeninga ponovno včeraj zadelo kap. Njegovo stanje je kritično. Sovjetska vlada izdaja bulletine o poteku njegove bolezni.

— Moskva, 14. marca. (Izv.) Kakor objavlja Ruska brzajavna agentura, se je stanje Ljeninga znatno poslabšalo. Glasom zdravniške bulletine so nastopile komplikacije v krvotoku. Delovanje srca je dosedaj še dobro.

PRVI REDNI BUDGET SOVJETSEK Rusije.

— Berlin, 15. marca. (Izv.) Po poročilih iz Moskve je proračunska komisija komisarijata za finance izdelala za leto 1923. prvi redni budget sovjetske Rusije. Budget izkazuje 1.418.816.517 zlatih rubljev potrebnih. Proračunski deficit znaša 262 milijonov zlatih rubljev. Dohodki znašajo nad 900 milijonov. Med izdatki lučnjajo postavke: a) za promet 460 milijonov, b) za vojsko in mornarico 230 milijonov, c) za notranje posle 48 milijonov. Najmanjši izdatki so določeni za pravosodje 7 milijonov in za delo 2 milijona.

PROCES PROTI KATOLIŠKIM DUHOVNikom v Moskvi.

— Varšava, 14. marca. (Izv.) Listi naznajo, da se je pričel danes v Moskvi proces proti nadškofu Klepaku in 13 katoliških duhovnikom, ki so obtoženi, da so l. 1918. delovali proti sovetom in da so se branili izročiti boljševiškim oblastem vrednostne predmete, ki so se nahajali v petrogradskih cerkvah. Kazenski zakon določa za prvo dejanje smrtne kazen, za drugo pa večletno leto.

NEMCIJA PLAČALA ANGLEŠKI BANKI 48 MILIJONOV ZLATIH MARK.

— Berlin, 14. marca. (Izv.) Državna banka je na zadolžnice, zapadle 15. t. m., danes odposlala in nakazala angleški banki 48 milijonov zlatih mark.

— London, 15. marca. (Izv.) Amsterdamski »Handelsblad« javlja, da je včeraj pet železniških vozov, naloženih z nemškimi plačili Angleški banki v znesku 48 milijonov zlatih mark, pasiralo obmejno postajo Oldenzail.

INTERVENCIJA VTIKANA NA IRSKEM.

— Dublin, 14. marca. (Izv.) Na odredbo Vatikana je odpotoval na Irsko poseben delegat papeže msgr. Lucio, da poskuša pomiriti republikance in meščansko stranko na Irskem, da se tako odstrani meščanska vojna.

TRGOVINSKA POGODBA MED ITALIJO IN AVSTRIJO.

— Rim, 14. marca. (Izv.) Danes se je pričelo novo čitanje načrta trgovinske pogodbe med Italijo in Avstrijo. Italijanski delegatje so predložili svoje zahteve avstrijski delegaciji, ki jih ima tekom prihodnjih dni proučiti. Avstrijska delegacija tudi predloži posebne zahteve.

PODRŽAVLJENJE BUŠTJEHRADSKÉ ŽELEZNICE.

— Praga, 15. marca. (Izv.) Kakor objavlja českoslovaški tiskovni urad, je na podlagi obvestila železniškega ministristva dosežen sporazum med zastopniki države in med zastopniki privatne družbe Buštjehradské železnice. Država nastopi kot edina naslednica v lastni železnice, ki bo v najkrajšem času podržavljena. Sporazumna pogodba se predloži parlamentu v odobrenju.

Politične vesti.

— Radić skliče hrvatski državni sabor. Hrvatski listi poročajo, da namerala Stjepan Radić sklicati dne 25. marca vse hrvatske poslance v Zagreb na konferenco, ki se bo proglasila za hrvatski državni sabor. Na tem saboru bo dal Radić sestaviti pogoje za sporazum z Beogradom. Na ta sabor Radić povabi tudi predstavitelje vseh političnih strank iz Srbije. »Obzor« razpravlja o tem Radićevem načrtu in pravi: »Hrvatit nečejo nasilne spremembe ustave, marveč hočejo priti do sporazuma zakonitim in parlamentarnim potom. To je v nedeljo Radić kot zastopnik ogromne večine Hrvatov ponovno naglašal.« — Iz tega bi se dalo sklepati, da je Radić končno vendar le uvidel pogubnost svoje dosedanje politike in da išče izhoda iz zagate. Ni torej izključeno, da se v novi narodni skupščini nepričakovano pojavi tudi Stjepan Radić.

— Jugosloveni na okup! Predsednik demokratske stranke je poslal dr. Tomljenoviću bivšemu hrvatskemu banu, ki je kakor znanu, svoječasto izstopil iz demokratskega kluba in kandidiral v hrvatskem Primorju na svojo pest proti Svetozariju Pribičeviću, pismo datirano z dne 26. februaria. To pismo je tako zanimivo, da ga priobčujemo v celoti. Glasi se takole: »Na pozdravu s shoda, na katerem sta sestavili neodvisno jugoslovensko listo, katere nositelji ste Vi, se iskreno zahvaljujem vsem udeležencem in Vas prosim, da jim sporočite moje zahvalo. Samo nepredvidene, nepovoljne razmere so razlog, da se moja akcija, uvedena pod geslom »Jugosloveni na okup!« ni dosedaj razvila po vsi državi, kakor sem želel. Raduje me, da je hrvatsko Primorje z bližnjimi okolici, kjer je jugoslovenska zavest najprej objela širše narodne sloje, prvo stopilo na to pot in zbira okrog mojih prijateljev iskrene Jugoslovene ne glede na prejšnjo strankarsko pripadnost. Zlasti mi je milo, da zrem v vaši družbi znanega in priznane borca dr. Dinka Trinašića in vašega uvaževanega tovariša g. Kučiča. Vaše dosedanje delovanje na zblizevanju Srbov in Hrvatov dobiva s tem posebno priznanje. Prepričan sem, da boste Vi in tamošnji prijatelji močna podpora moji daljnji akciji za narodni sporazum. Gledajoč v vašem uspehu splošni narodni interes, pozdravljam vse Vas, volilce, kakor bodo ta uspeh pozdravljali vsi Jugosloveni, ki v sporazumu Hrvatov in Srbov zro najzanesljivejšo podlago naše nedeljive narodne države in našega narodnega ujedinenja. Tudi pri tej priliki iz vsega srca ponavljam: »Na okup Jugosloveni! Ljuba Davidoviču.« — Dr. Tomljenović in njegovi somišljeniki seveda izrabljajo to pismo v agitacijske svrhe, dokazujoč, da je predsednik demokratske stranke Davidovič popolnoma na njihovi strani in da odobrava njihovo borbo proti Svetozariju Pribičeviću. Ako je to pismo avtentično, potem bo morda dalo povod za to, da bo prišlo do popolne ločitve med obema voditeljema demokratske stranke Davidovičem in Pribičevićem.

— Nemško priznanje. Izdajatelj dnevnika »Die Bank«, g. Landsburg, piše: »Za Nemca je bilo trojno stališče možno napram pogojem versalske pogodbe. Izbirati je mogel med moralnim, realističnim in diplomatskim zreljščem. I. Moralno stališče: Pošteno smo se borili. Pošteno smo izgubili.

Pošten človek plača svoj dolg. Torej lahko pošteno plačamo. 2. Realistično stališče: Nalagajo se nam davščine, katerim odrekamo postavnost. Toda sovražnik je v veži naše hiše in mi smo brez orožja. Nekoč bo naš položaj bolj ugoden, kajti politične konstelacije se izpreminjajo. Potemtakem plačamo... pa mislimo na osvetlo. 3. Diplomatsko motrišče: Naš smoter je, olajšati ali preklicati naložena nam bremena. Kako se nam to obnese? Ako izkoristimo gospodarsko skupnost narodov... Nemčija ni prisvojila nobenega teh treh vidikov. Krenila je na stranpotico, pogubno stranpotico. Tajila je svojo plačovitost ali zmožnost plačevanja ter uganjala politiko, katera je v neverjetno kratkem času uničila njeno plačilno zmožnost. Oprijela se je deske — papirjev — in v nekaj letih zapravila desetkrat toliko, kolikor je zahteval neprijatelj.

Gospodarstvo.

— Ziti trg v Somboru. Sombor 14. marca. (Izv.) Radi deževja je povpraševanje po blagu minimalno. Pšenica notira 450—455, koruza 250—275, oves 300—310, pšenična moka »0« 670—675, otrobi 180—185. Tendencna mirna.

— Zagrebski trg. Zagreb 14. marca. Cene v dinarjih za 100 kg, postavno bačka odnosno vojvodinska postaja notirajo: Pšenica (75—77 kg) 450—452,50, nova rumena začasno suha koruza 255—275, umetno sušena 300—305, ječmen za pivovarne 215—225, oves 290—295, pisani fižol 410—415, beli 400—405, pšenična moka »0« 675—700 »2« 650—675, »6« 625—650, za krmo 225, drobit otrobi 160—180, debeli 225—230. Neizpremenjena tendencna.

— Novosadska blagovna borza 14. marca. Novi Sad, 14. marca. Cene v dinarjih notirajo: Baška pšenica 445, baški ječmen ponudba 315, baški oves 285—287, sremski duplikat kasa 315, baška koruza dupl. kasa za april 275, koruza za april 4% kase 270, koruza prompt 250 baška koruza 40% kasa 255, beli baški fižol ponudba 450, pšenična moka baza »0« ponudba 650, otrobi v papirnati vrečah 157—160. Neizpremenjena tendencna.

— Zagrebski tedenski semenj. Semenj radi dežja slab. Posebno malo sena in drv. Kupce največ Italijanov, ki so kupovali samo najboljše blago. Cene so notirale: volj I. 10—12, II. 9,50—10,50, III. bosanski 8,50—9,50, biki 10,50—11, krave I. 10—11, II. 9,50—10, bosanske 5,50—7, sviče I. 25,75—25, II. 23,50—24,50, III. 21,25—22,50, teleta I. 12,50—14, II. 12—13, zaklana 14—16,50, seno I. 200, II. 150, za mtc, detelja 121,50—125, slama 100 Din. za mtc, cepljena trava 300—350, za večji voz, žagana in cepljena 150—200 Din. za manjši voz.

— Beogradska blagovna borza 14. marca. Beograd, 14. marca. Blagovna borza danes ni delovala.

— Dobava skretniških svetilk. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 29. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave 2560 skretniških svetilk. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Dobava raznih železnih črskih potrebnih. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 5. aprila t. l. ofertalna licitacija glede dobave skateli, zabojev, torb za uslužbence, ključev za konduktarje, signalnih piščalk in motvoza za piščalko. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Dobava napisnih tabel, pečatnikov firm in štampiljk za finančno kontrolo. Dne 31. marca t. l. se bo vršila pri generalni direkciji posrednih davkov ministristva za finance v Beogradu ofertalna licitacija za dobavo spodaj označenih predmetov za finančno kontrolo, in sicer: 935 komadov pečatnikov za vosek, 3995 komadov pečatnikov za vosek z arabskimi tekočimi številkami, 935 komadov štampiljk iz kavčuka z blazinico, 160 komadov firm (uradnih grobov) in 868 komadov napisnih tabel. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Prodaja drv. Pri kr. direkciji šum v Vinkovcih se bo prodalo na javni dražbi dne 5. aprila ob 11. uri dopoldne 1951 m³ izdelanih drv iz raznega lesa. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Prodaja bukovih drv. Pri kr. direkciji šum v Vinkovcih se bo prodalo na javni dražbi dne 3. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne 33.292 m³ izdelanih bukovih drv. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Dobava električnega materijala. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 30. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega instalacijskega električnega materijala. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Stinesov koncert nakupuje zemljišča v Argentini. Iz Berlina poročajo: Stinesov koncert se je pogajal tri mesece z vlado argentinske province Corrientes za nakup obsežnega zemljišča, na katerem se bo gojila bombažna kultura. Slednjiš je omenjeni koncert kupil kolonijo Nouva Valenzia pri Corrientesu.

— Kongres mednarodne trgovske zbornice v Rimu. Dne 18. tm. se prične v Rimu zborovanje mednarodne trgovske zbornice, ki ima svoj sedež v Parizu, katera ga se udeležijo delegatje iz vseh držav sveta. Posebni interes za ta kongres kaže Amerika, ki bo na niem zastopana do 250 delegatov.

Velik volilni shod NAPREDNEGA BLOKA
se vrši danes, 15. marca ob 20.
v »UNIONU«.

Govorita gg. kandidata profesor Josip Reiser in dr. Vladimir Ravnihar.
VSI NA SHOD!

Kultura.
REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI
OPERA.

Cetrtek, 15. marca: Jenfa Red D
Petek, 16. marca: Vrag in Katra Red B
Sobota, 17. marca: Tosca Red C
Nedelja, 18. marca: Vrag in Katra Izven
Ponedeljek, 19. marca: Gorenjski slavček Izven.

DRAMA.

Cetrtek, 15. marca: Othello Red C.
Petek, 16. marca: Zaprt.
Sobota, 17. marca: Za pravdo in srce Red A
Nedelja, 18. marca: ob 3. popoldne: Madame Sans Gene Izven
ob 8. zvečer: Othello Izven
Ponedeljek, 19. marca ob 3. popoldne: Za pravdo in srce Izven
ob 8. zvečer: Ugrabljene Sabinke Izven

— Iz pisarne Sentjakobskega gledališkega odra v Ljubljani. V soboto 17. in v nedeljo 18. marca ob 8. uri zvečer se v priporočeni Marije Kmetove drama dvodelanka »Mati« ter Rado Murnikova burka »Bucek v strahu«. Predprodaja vstopnic v kavarni Zalaznik pri blaginji.

— Slovenska umetniška razstava v Českoslovaški. Sdruženi výtvarných moravských v Hodoninu na Moravskem je povabilo vse slovenske umetnike potom Strokovnega združenja, da bi priredili umetniško razstavo v Hodoninu. Ker je občni zbor imenovanega združenja v principu soglasno sklenil udeležitev na razstavi, je odbor po dobljenih točnejših informacijah iz Hodonina sklenil povabiti vse umetniške klube v Sloveniji na sestanek, ki naj odloči, ali naj se razstavi v oddelkih po klubih ali pa enotno; na tem sestanku se bodo reševali tudi druge zadeve, tičeče se te razstave. Opozarjamo še enkrat vse klube, naj določijo po dva zastopnika kot delegata za ta sestanek, ki se vrši nepreklicno dne 18. t. m. ob 10. predpoldne v društveni sobi (poslopje Glasbene Matice, Gosposka ulica, 2. nadst. vrata 25.) Razstava, na katero opozarjamo že sedaj vse oblikujoče umetnike, se bo vršila 1. septembra t. l.

Predstava »V KRALJESTVU PALČKOV«
se na splošno željo ponovi v nedeljo 18. t. m. ob 15. popoldne v opernem gledališču.

Glasheni vestnik

— Danes zvečer (cetrtek, 15. t. m.) točno ob 20. zvečer se vrši v Filharmonični dvorani klavirski koncert slovenskih pianistov g. Antona Trosta in njegove soproge g. Claire Trost - Fiedler. Občinstvo opozarjamo na ta koncert, ki bo nudil poslušalcem mnogo umetniškega užitka. Spored je prvovrsten ter je podrobnejši program dobiti v Matični knjigarni. Sedežev vseh vrst je še dovolj na razpolago. Vstopnice se bodo prodajale v Matični knjigarni do 6. ure zvečer in pri koncertni blaginji pa od pol. 8. dalje.

— Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Vaja za ženski zbor se vrši v Cetrtek 15. t. m. ob 6 in četrk, za moški zbor pa v petek, dne 16. t. m. ob isti uri. Polnoštevilo. Odbor.

— Prednaznanilo. V petek, dne 23. marca 1923 ob 8. zvečer se vrši v veliki dvorani hotela Union klavirski koncert najznamenitejšega klavirskega virtuozine, velikega francoskega naroda Blanche Selva. Umetnica bo izvajala na svojem koncertu največja klavirska dela in to izključno je svojih rojakov. Umetnica nam pokaže francoska klavirska dela v najlepši izbi, obenem pa tudi v najidealnejšem izvajanju. Koncerti se vrši pod protektoratom francoskega instituta ljubljanskega. Vstopnice bodo v predprodaji v Matični knjigarni od 17. marca dalje.

— Musical Times pravilo, da Gounodov »Faust« ni Gounodov. Veliki mojster ga je baje izmaknil mlademu učencu na Konservatoriju ter ga dal uprizoriti. Ko je dijak ob predstavi spoznal svojega Fausta v Gounodovem, je zblaznel in bil odveden v umobolnico, kjer je umrl čez 14 dni. Kje je resnica?

Volilna skrinjica NAPREDNEGA BLOKA
v Ljubljani je — četrta!

AKO PIJEŠ BUDDHA ČAJ
YZIVAŠ ŽE NA ZEMLJI RAJI

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 15. marca 1923.

— **Klerikalno pravo lice.** Ob prevratu so bili naši klerikalci zelo majhni in ponižni, ker so se zavedali svoje velike krivde, ki si so jo napravili pred vojni in po vojni. Trepetai so pred pravično kaznijo, zato so se hlinili, da so postali iz Savlov Pavli iz zagriženih avstrijskih hlapcev in habsburških strazev navdušeni Jugoslovenci. Da na zunanji dokumentirajo svojo metamorfozo, so hiteli spremiti Katoliško tiskarno in Katoliško bukvarno v »Jugoslovansko tiskarno« in »Jugoslovansko knjigarno«. Delali so se velike Jugoslovence in njih voditelj dr. Korošec je v časnem narodnem predstavništvu slovesno izjavil, da je prenehal biti Slovenec, da je odšel samo še Jugosloven. Zakaj so to delali klerikalci? Ker so se bali, da bi revolucionarna doba ob prevratu ne postavila visile in ne nabila pušk za vse one, ki so imeli obremenjeno vest z neštetimi lopovščinami in zločini, naperjenimi proti delu za narodno osvoboditev in ujedinjenje. In res so s to svojo nebotično himavščino osleparili in prevrtili vsi jugoslovenski javnost, ki je verjela, da so naši klerikalci postali v resnici iz avstrijskih in habsburških Savlov jugoslovenski Pavli. Samo naš list jim je opetovano spraševal kosmato njihovo vest in jim odkrito povedal v lice, da ne verjame v njihovo spreobrnitev. In takrat so se postavljali v pozor razžaljene nedolžnosti, se zaklinjali, pridušali in klicali Boga in vse svetnike za svedoke, da ni pod solncem bolj prepričan in bolj navdušen Jugoslovenov in bolj zvestih podanikov naše kraljevine, kakor so oni, slovenski klerikalci. In tako je napačilo peto leto po osvoboditvi. Klerikalna golazen se sedaj čuti varno in nič več se ne boji ne ljudske sodbe in kazni božje za svoja zgrešena zlodejstva. Ker jih nič več ni strah, zato so klerikalci sedaj vrgli krinko z obraza in se smelo kažejo v vsej svoji stari nagoti protinarodnih in protidržavnih subjektov. Danes pa ljudje, ki so samo vsled dobrodružnosti in v resnici krščansko - slovenskega usmiljenja utekli zaslužnim vislicam in zaslužni svinčnici, objestno kriče na usta »Slovenca« v svet: »Slovenski narod je kmalu izpregledal kruto prevaro in »bratske« namene beogradskih »Osvoboditeljev«, ki so med vojno fihotapili, veržili in steparili po vsej Evropi... Vedno bolj se je zato dvigal v našem ljudstvu klic: »Srbi da, a pod Srbe nikdar!« Tako si klerikalne junaštine drznejo pisati danes, preje pa so robotali kot sužnji Habsburžanom, opravljali službo avstrijskih in nemških biričev in žbirov ter se valjali v prahu in blatu kot cuki pred svojim gospodarjem, pod korobačem Nemca in Habsburžana. Te propalce igrajo sedaj vlogo ponosnega Španca in tuljio v svet: »Srbi da, a pod Srbe nikdar!« Toda klerikalna objestna gospoda si naj zapomni, da še ni vseh dni — večer!

— **Neresnične vesti o spremembah pri pokrajinski vladi za Slovenijo.** Predsedstvo pokrajinske uprave objavlja: G. pokrajinski namestnik Ivan Hribar je prejel pod št. 599 od ministra za notranja dela Vujičića nastopno brzojavko: »Popolnoma izmišljena in tendenciozno objavljena je v Cicvaričevem »Beogradskem Dnevniku« z dne 14. t. m. vest, da sem konferiral s predsednikom ministrskega sveta o Vaših odstavkih z mesta pokrajinskega namestnika.« — Akcijski odbor narodno radikalne stranke za Slovenijo v Ljubljani pa objavlja v današnjih »Jutranjih Novostih« to-le brzojavko: »Napram raznim čimarkarskim vestem se ugotavlja, da nista bila gg. dr. Ažman in Kozina pozvana na poročanje v Beograd in da se tudi nista udeležila nobene seje glavnega odbora narodno radikalne stranke... Vse kombinacije o spremembah osebe namestnika Slovenije so proste fantazije.«

— **Vesti o razpustu obč. odbora v Kočevju.** Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo nam sporoča, da so vse vesti o razpustu obč. odbora v Kočevju od kraja do konca izmišljene. — Ker nimamo vzroka dvomiti o resničnosti tega demantija, vprašamo, ali je pošteno, ako se spravljajo v javnost zgolj v volilnoagitacijske svrhe vesti, ki so tendenciozno izmišljene? Menimo, da bodi za poštene stranke tudi v volilni borbi poštenost ena izmed glavnih smernic volilne agitacije.

— **Vpokojujete velikega župana dr. Baltiča.** Po poročilu našega beogradskega dopisnika je bil veliki župan dr. Vilko Baltič upokojen na podlagi § 70 zakona o činovnicima.

— **Draginjske doklade železničarjem.** Pokrajinska vlada razglašja: »Povodom raznih tendencioznih vesti, ki se namenoma širijo med železničarji, objavlja g. minister saobračaja, da se bodo brezpogojno vsem železniško-direkcijskim organom v novih krajih izenaele draginjske doklade z dokladami njihovih tovarišev v Srbiji, kakor se je to izvršilo že za druge stroke. Te povisane doklade se jim bodo priznale, kakor ostalim strokam, od prvega marca t. l.

— **V volilnih komisijah v Ljubljani** ostanejo vsi oni člani in namestniki predsednika, ki jih je imenovalo predsedstvo deželnega sodišča.

— **Krajev dar dijaštva.** Po poročilih beogradskih listov je Nj. Vel. kralj poklonil dijaškemu ferijalnemu Savezu Karagjorgjevi dvor v Topoli. Ličen gradč, ki je že v to svrhu preurejen, se izroči 1. maja vodstvu Saveza.

— **Tavčarjev večer. Jug. napr. akad. društvo »Jadrani« priredi v torek, dne 20. marca ob 20. v društveni dvorani (»Napred. dijaškega doma«) v počaščenje spomina svojega starešine in častnega člana dr. Ivan Tavčarja spominski večer z akademijo. Na programu je predavanje o pomenu dr. Ivan Tavčarju in njegovega dela na kulturnem, političnem in gospodarskem polju, z ozirom na razvoj Slovencev. Sodelujejo društveni pevski zbor. Vljudno vabimo vse gg. starešine (bivše »Slovenijane«) in vse napredne akademike. — Odbor.**

— **Pristojbinski ekvivalent.** Na poziv trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo se je vršilo večeraj popoldan v zborniških prostorih posvetovanje zastopnikov našega združništva, posojilništva, bankarstva, hranilništva, dalje industrijskih in trgovskih organizacij. Po uvodnem poročilu zborniške tajnika g. dr. Frana Windischerja o bistvu in pomenu tega davčnega bremena je podal zborniški konzulent g. Fran Zagar pismene predloge za reformno akcijo. Po daljši debati, katere so se udeležili gospodje dr. Fran Černe, dr. Windischer, F. Zagar so bili li sprejeti soglasno predlogi zborniškega referenta, ki se tičejo načina odmere, odnosno akcije za odpravo pristojbinskega ekvivalenta. Temeljem teh zaključkov izdelala Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo spomenico, ki se predloži finančni upravi in zakonodajnemu odboru Narodne skupščine. Predmetno vprašanje je tehtovite važnosti za denarne zavode, hranilnice, posojilnice, banke, razne korporacije ter za pridobitne družbe raznih vrst in strok.

— **V stalni pokoj je stopil profesor na drž. realni gimnazij v Celju g. Josip Kozuh.** Gosp. profesor je bil vedno priljubljen med dištavom tudi svojega blagega značaja. Njegov bivši in sedanj učenci mu iz srca želijo, da bi zaslužni pokoj užival dolgo vrsto let.

— **Poroči se je v Celju g. Lovro Miklavčič** carinik v Čakovcu z gdč. Marico Pušnik, hčerko hišnega posestnika g. Pušnika v Gaberju pri Celju. Bilo srečno.

— **Otvoritev telefona v Selci nad Skojo Loko.** Pri pošti Selca nad Skojo Loko je bila dne 1. marca t. l. otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico za kraljevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo.

— **Otvoritev telefona v Guštanju.** Dne 20. januarja t. l. je bila pri pošti Guštanj otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico za kraljevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo.

— **Pošta na Dovlem — opuščena.** S privolenjem poštnega ministrstva štev. 9570 od 21. februarja t. l. se dne 15. marca t. l. začasno opusti pošta Dovle. Obenem se pridele kraji Dovle, Belica in Sedelnik pošti v Moistrani. Dne 16. marca t. l. se uvede pri pošti Moistrana dostavljanje poštnih pošilk po selskem pismonoži v kraju Dovle. Dostavljalo se bo vsak dan razen ob nedeljah.

— **Neznano pošilatelj pisma iz Celja.** Dobil smo pismo iz Celja, datirano z dne 13. tm., ki se nanaša na poročni slučaj Stergar. Pismo je brez podpisa. Ker je torej anonimno, vsebine tega pisma ne moremo uporabiti.

— **Sporazumne železničarske organizacije v Celju imajo v petek 16. t. m. ob 18.30 v amil dvorani protestni shod proti zavlačevanju izenačenja draginjskih in stanarških doklad za železničarje.**

— **Volitve v občini oblika-Celje.** Karfor mesto Celje, ima tudi okolice Celje dve volitvi. Za volitve iz Lave, Ložnice, Babnega, Medloga, Ostrožnega, Brega, Miklavčevega hriba, Lise, Pohul, Košnice, Zasvodne, Pečovnika in Zagrada se nahaja volitve v posvetovalnici občinske hiše na Bregu, za volitve iz Gabrja, Spodnje Hudinje, Zgornje Hudinje, Leskoveca in Dobrove se nahaja v poslopju oroškega vrtca v Gaberju št. 120.

— **Prepoved točenja alkohola v Celju.** Mestni magistrat razglašja, da je pokrajinska uprava na podlagi sklepa občinskega sveta celjskega z dne 4. januarja t. l. dovolila, da pobira mestna občina celjska v koledarskem letu 1923 občinsko davščino na vozila v izmeri in po pravilniku, kakor je bil obavljen v naredbi bivše deželne vlade za Slovenijo z dne 30. maja 1921 v Uradnem listu štev. 17b in glede §§ 9 in 10 spremenjen z naredbo z dne 4. avgusta 1922 Ur. list št. 85.

— **Stavbeno zibanje v Celju je bilo v zimskem času precej živahno.** Palača Jadranske banke v Aleksandrovi ulici bo tekem letošnjega leta dogotovljena in oddana stanovanjskim svrham. Tudi tvrdka »Zlatarka« bo kmalu dogotovila svojo veliko stanovanjsko hišo pred Grofijo. Tvrdka Westen gradi v Gaberju novo stanovanjsko hišo, ki bo tudi tekem leta izročena svojemu namenu. Upajmo, da se s tem vsaj nekoliko

omili stanovanjska beda v našem mestu. Treba pa bi bilo, da bi se tudi drugi denarni zavodi v Celju zganili ter v smislu stanovanjske naredbe pričeli graditi stanovanjska za svoje uslužbence.

— **Šentjakovski gledališki oder v Ljubljani.** V soboto 17. marca: »Mati« in »Bucek v strahu«. V nedeljo 18. marca: »Mati« in »Bucek v strahu«.

— **Herman Wendel v Beogradu.** Znan nemški pisatelj Herman Wendel, ki se je nedavno tega mudil tudi v Sloveniji, je te dni prispel v Beograd, kjer ostane del časa. Prihodno sčeto bo imel v veliki dvorani na vseučilišču javno predavanje o Nemčiji l. 1871. do 1918.

— **Münchener medz. Wochenschrift z dne 2. marca 1923 svari nemške Roentgenasistentke pred službami v Jugoslaviji** češ, da odločujoči faktorji ne drže danih obljub in jma' obuge reve, ki se dajo zapeljati v Jugoslavijo, po preteku 1—2 mesecev velike neprijetnosti. Plača, ki je v splošnem nezadostna, namreč 2000 Jugokron mesečno ter prosto stanovanje, prehrana, perilo, luč in kurjava, je labilna, ker se skuša uveljavljati razne odbitke (n. pr. za hrano po 25%). Pred sprejemom težke službe naj si zagotovijo angažiranka mesečnih 1000 Din plače in popolnoma prosto stlačilo, predvsem pa si je treba izgovoriti lastno sobo. Sploh naj se zanima' za take službe je prvovrstne moči, ki so v svoji stroki samostojne in zmogne vzdržati dober sloves nemškega eksaktnega dela. Vsak Nemec, bodisi možki, bodisi ženska, more koristiti svoji domovini le, ako omaga, da se čista in cenj nemška delovna sila. Tako M. m. W. Mi bi pa radi vedeli, po kom in kje so bile angažirane nemške Roentgenasistentke in kdo jih je — osleparil.

— **Za enotnost naših obrambnih organizacij.** Pišejo nam: Nesebični rodoljubi so opetovano propagirali, naj bi se vse naše obrambne organizacije, kakor Ciril Metodova družba, »Straža«, Gosposvetski Zvon, »Udruženje koroskih Slovencev«, »Soča« itd. združile z našo največjo organizacijo Jugoslovansko Matico, ki je bila ustanovljena za celo državo. Do take spojitve še vedno ni prišlo. Da želijo tako enotnost posebno na deželi, o tem pričajo deštva, da si marsikje podružnici Ciril-Methodove družbe in J. M. izvolite skupni odbor ter imate skupne prireditve, katerih dohodki se potem delejo na enaka dela. (Dvomimo, da bi bila ta ideja izvedljiva. Uredništvo.)

— **Ne v Nemčijo!** Ministrstvo zunanjih poslov opozarja na prošnjo našega generalnega konzulata v Berlinu vse one, ki hočejo potovati v Nemčijo po zaslužku, da so delavci in pridobitne razmere v Nemčiji vsled nizkega stanja nemške marke in vsled izrabljanja inozemskih delavcev tako slabe, da delavcem mnogokrat prihranek celega leta ne zadostuje, da bi z njim pokrtili stroške za povratek v domovino. Ker postanejo taki delavci le breme državi, ki nudi sama dovolj dela, se vsi oni, ki nameravajo potovati v Nemčijo za zaslužkom, ostro svare in opozarjajo, da v lastno korist opuste namero.

— **Železniška mezdna v Bos. Brodu.** Kakor nam javljajo iz Bosanskega Broda, je večeraj 14. t. m. zjutraj tovarni voz, ki je vozil delavce iz Dervente v Bos. Brod pred brodsko postajo skočil s tira. Več delavcev, ki so bili v prvih vozovih, je bilo težko ranjenih.

— **Surovost.** Prijatelj našega lista nam piše: Te dni sem bil prič, kako je v neki tukašnji kavarni neka družba mladih ljudi surovno nahrulila neko starejšo gospo, ki jim ni ničesar zlega storila. Zgražal sem se, ker se nisem doživel takšnega nastopa mladih ljudi proti starejšim. Ali je danes pri nas res že vse podivjano?

— **Težka poškodba.** Janez Beštar, posestnikov sin iz Podbilce je na žagi prekladal hode, pri čemur se mu je eden zvalil na trebuh. Beštar so s teškimi notranjimi poškodbami prepeljali v bolnico, so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— **Nepreviđenost.** Martin Cesar, posestnikov sin iz Gore pri Kamniku, je z dinamitom razstreljeval kamenje za vodnak. Dinamit je predčasno eksplodiral in odrgal Cesarju desno roko. Teško poškodovanega ga prepeljali v ljubljansko bolnico.

— **Razno nesreče.** Marija Klemenčič, hči kočarja iz Koverca je vtaknila roko v slamerovico in si prerezala kite. — Josip Kondolf, posestnikov sin iz Sv. Krištofa, je pri šolski telovadbi padel z droga in si zlomil desno roko. — Posestnikov sin Ivan Eriah iz Sv. Ane pri Trzinu, je vtaknil roko v slamerovico, ki mu jo je težko poškodovala. — Franc Jerič, posestnikov sin iz Smartnega, se je pri sekaniu dreves nevarno vsekal v levo roko. Poškodovanca so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— **Nesreča pri igri.** Učenca Ivan Škof in Ivan Končan sta v šoli na Dobrovi poskušala svojo moč drug nad drugim. Ker se zmagal ni nagibala na nobeno stran, je Končan končno prijel Škofa in ga vrgel s tako silo ob tla, da si je slednji zlomil desno roko. Na koncu koncev je torej Končan končno zmagal.

— **Vlomi in tatvine.** V eni zadnjih noči so vlomili neznanj zlikovci v klet hišnega posestnika Kuharja v Zavodni pri Celju. Odnesli so različno blago v precejšnji vrednosti. Vlomitelje še niso izsledili.

— **Nesreča.** Te dni so iz celjskih zaporov izpuščili kaznjence Antona Klavdnika. Hotel je potem nekemu svojemu tovarišu v zaporu skrivaj dati kruha in tobaka. Pri tem je plezal čez zid. Spodrsnilo mu je in si je pri padcu zlomil obe nogi. Spravili so ga v celjsko bolnico.

— **Kavarna »Jadrani«** dnevno koncert salonskega orkestra. Vstopnina prosta. Cena običajna.

— **Pozor na položajce,** katere smo priložili onim naročnikom, katerim je zapadla naročilna in februarju in marcu. Kdor zamudi poslati do 28. marca t. l. se mu pošiljanje preneha. Prosimo torej točnosti.

— **NZJ uračnik** izbe blagega človeka, ki bi mu podaril nekaj sveta za stavbo družini 10 oseb. Glej oglaš.

— **Anacet-paš** su nenadoknadive kot bolesti grla i unale vrata.

Somišljenikom širom Slovenije.
Vse somišljenike nujno prosimo, da nam o izidu volitev v narodno skupščino v nedeljo brzojavno ali telefonično sporočite izid volitev v vsaki posamni občini. Brzojavna poročila naj naslovno na uredništvo »Slovenskega Naroda«, pri telefonskih poročilih pa naj pokličejo interurban št. 34. Za telefonska poročila ni treba plačati nobenih pristojbin, ker se lahko razgovor vrši na naš račun, brzojavni stroški pa se nam naj sporoče po dopisnici, na kar jih takoj poravnamo.
Vse naše somišljenike nujno prosimo, da ustrežejo zanesljivo temu našemu pozivu. — Uredništvo »Sl. Naroda«.

Sokolstvo.
— Sokol na V.ču priredi v soboto 17. tm. ob 8. uri zvečer v dvorani viškega sokolskega doma plesni venček. Nanj so vabljivi vsi prijatelji in člani sokolskih društev. Ako bi morda kdo izmed teh pomotoma ne bi prejel vabila, se bodo lista izdajala vsak dan od srede do včetrsti petka tega tedna v garderobi viškega sokolskega doma od 8. do 9. ure zvečer. Vstopnina znaša 8 Din.

Turistika in sport.
— **Dvanajst šahovskih partij na slepo.** Ruski mojster Aleksander Alehin je konec februarja igral »na slepo« 12 šahovskih partij z 12 dobriimi pariškimi igralci, pustivši vsakemu začetek. V nekoliko urah je dobil 11 iger. Edino s Freedman—Gauthierom je igral neodločeno (match nul).

— **Nogometna sezona v Ljubljani se otvorila 18. in 19. t. m. z dvema tekmama med Ilirijo in Sportvereinom iz Beljaka.** SV je prvak Korošec, njegovo moštvo tvorijo večinoma dunajski in graški igralci. Začetek tekme oba dni ob 16. uri. — Predtekmje: v nedeljo ob pol 15. uri Akademiki: Ilirija rez., v ponedeljek ob 13. uri Slavija: Ilirija II., ob pol 15. uri Hermes:Slavan.

— **Clanske in dijaške vstopnice** se izdajajo edino v predprodaji pri blagajni na sportnem prostoru v soboto od 16. do 17. ure ter v nedeljo in ponedeljek od 10. do 11. ure. — Predtekmje v slučaju deževnega vremena dopadejo, glavni tekmi se vršita ob vsakem vremenu.

Društvene vesti.
— **Železničarji bodo protestirali proti dosedanjim pasivnosti vlade napram pogubno rastoči bedi celokupnega železniškega obojja.** Četudi razdvojeni v več organizacij, jih je beda prignala skupaj in hočejo rama ob rami z javnimi nameščenci odsej solidarno nastopiti za svoje pravice. Ker vlada neče slišati njih obupnega klica, se pripravljajo, da apelirajo na splošno javnost za podporo pri borbi za kruh, obleko in življenje v obče. Železničarji in njih rodbine pridejo vsi; pride naj pa tudi drug občinstvo, da sliši opravilne zahteve železničarstva. Shod bo jutri, v petek, 16. t. m. ob 19. uri v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani.

— **Zadruga kleparjev, inštalaterjev in kočarjev** za Ljubljano in okolico v Ljubljani je imela dne 18. februarja t. l. svoj redni občni zbor, kateri se je vršil glasom vpostavljenega dnevnega reda. V odbor so bili izvoljeni: Načelnikom g. Jakob Babnik, inštalater, podnačelnikom g. Emil Ecker, inštalater, odborniki za mesto: gg. Al. Smerkol, Peter Žitnik, Ivan Jeranič, Lovro Pičman in Al. Goršič. Odborniki za okolico: gg. Ivan Westner v Mostah, Primož Justin na Glincah in Josip Babšek v Rudniku. Namestniki: Ferd. Ferenc in Jurij Košar. Pregledniki računov: gg. Anton Gantar in Josip Remžar. Tajnik Viktor Fligl. Krovci, kateri so bili dosedaj včlanjeni, so izstopili, ker so si ustanovili lastno pokrajinsko zadrugo.

— **Podporno društvo železniških uslužbencev** v Ljubljani javlja na podlagi sklepa občnega zbora, da je mesečna članarina od 1. aprila t. l. na 3 Din povišana. Od 1. maja t. l. se izplačuje za vsak smrtni slučaj Din 2500. — Občni zbor dovoljuje svojim članom upokojencem, da plačujejo dosedanjo članarino D 2, v katerih slučajih pritiče istim podporu v znesku Din 1500. Vse vpoškojence prosimo, da najkasneje do 1. julija t. l. sporoče društvu katero članarino žele v bodoče plačevati. Obširneša letna poročila so izvešana na vseh postajah. Odbor.

— **Zveza slov. stavb. delovodij in risarjev za Slovenijo v Ljubljani.** Po prvem občnem zboru se je odbor na prvi svoji seli konstituiral tako-le: predsednik Zizon Angelj, nadelovodja; podpredsednik: Cernivec Franjo, delovodja; tajnik: Tomc Albin, delovodja; blagajnik: Merljak Ante, delovodja; odborniki: Saksida Rudolf, Dolničar Ivan, Brežec Jože, Kamnikar Rudolf, Franjo, Sedec Janko, vsi delovodje; namestnika: Vrhovnik Jože, delovodja, Seršen Franjo, delovodja, pregl. računov: Fornarič Ante, Battellino Ciril. Odbor ima svoje redne seje vsak drugi torek v mesecu ob 6.30 zvečer v pos. sobi gostilne Miklavc v Komenskega ulici. Istočasno se sprejemajo novo vstopilvi člani ali pa se lahko prijavi po dopisnici na naslov Zveze. Dolžnost vsakega stavb. delovodje in risarja je, da pristopi k novo ustanovljeni zvezi, ker le takrat more ta uspešno zasledovati interese svojih članov, kadar ne bode manjkalo nobenega kolega v naših vrstah. Potreba združitve nas vseh je velika, in na ta način dokazimo, da se zavedamo svojega stanu ter gmo pripravljene medsebojno enotno nastopati tac si pomagati v stikah. Pristopi k

zvezi lahko vsak delovodja ali risar stavb stroke slovenske narodnosti, kateri je šolske strokovno izobražen ali pa ima najmanj 8 let strokovne praktične izobrazbe. Odbor.

Borzna poročila.
— Zagreb, 15. marca (Izv.) Zaključek. Devize: Curh 18.45, 18.49, Pariz 6.—, 6.03, London 465.—, 467.—, Berlin 0.47, 0.48, Dunaj 0.1375, 0.138, Praga 295.—, 295.—, Trst 4.725, 4.755, Newyork 98.50, 99.75, Budimpešta 3.10, 3.125. Valute: dolar 95.—, 95.75, lira 4.67, 4.70.

— Curh, 15. marca (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 5.53, Berlin 0.0258, Amsterdam 212.25, Newyork 5.3725, London 25.21, Pariz 32.77, Milan 25.70, Praga 15.95 Budimpešta 0.1725, Bukarešta 2.50, Varšava 0.0118, Dunaj 0.00749, avstr. žig. krona 0.0075, Sofija 3.75.

— Trst, 14. marca, Zagreb 21.40, Berlin 0.1025, Praga 62.90, Pariz 120.90, London 98.60, Newyork 20.85, Curih 391.—.

Izpred sodišča.
Vaška Lila...
Danes pa je pred poroto obravnavan slučaj, ki se dozaja po naših vaseh dan za dnem, leto za letom. Fantje se stepo, ponavadi radi kakega dekleta in na koncu tepeža obleži eden ali dva z razbito črepinjo na bojišču... Tudi danes je tak slučaj na porotnozapravnem programu. Jožef Zupančič, 27letni delavec v Bukovcah, je hotel vasovati k svoji ljubici Anželi Prašnikar. Vaški fantje so postajali nani zavistni, deloma radi dekleta, deloma radi tega, ker je »Jože« korenjaški fant, ki je že marsikateremu posvetil, in sklenili so, da ga napadejo. Zbrala se je njih junaška četvorica: Franc Jermin, Anton Razpotnik, Ivan Kos in Anton Klinc. Luna je na nebu jasno sijala lepega meseca marca preteklega leta, ko se je Zupančič vračal od svoje ljubice. Fantje so se oborožili z različnim bojnim orodjem in začeli so Zupančiča obkroževati. Ta pa se jih ni ustrašil, temveč jih je povabil z »snežnimi« besedami: »Kje pa ste, otroci, porca M....!« ter se približal Jermanu in Antonu Klincu. Prišedši do njih pet korakov bližje, je nenadoma potegnil samokres in ustrelil na Klince. Zadel ga je v sečni mehur in desno stegno ter se je Klinc zgrudil na tla. Med tem pa je priskečel Razpotnik in Zupančiča pošteno naklestil. Bitka je bila za tem končana, njen finale pa se odigrava danes pred poroto. Razprava se vrši v precej humornem tonu in zlasti originalni fantovski odgovori vzbujajo med občinstvom v auditoriju precej zabave. Razprava se nadaljuje.

— **Izpred sodišča.** Včeraj dopoldne sta se vršili dve tajni razpravi radi posilstva. Prva razprava proti delavcu Ivanu Podbevšku je bila preložena radi pomanjkanja prič. Vršila pa se je razprava proti Francu Soharju, ki je bil oročen. Nato se je zagovarjal 17letni Jakob Cimžar, hlapec v Orehovljah pri Predosljah, ki je navzlic svoji mladosti zakrjenjil umovlje. Njegov nosel je cvetel zlasti ob vsesokolskem zletu. Mali »Jak« je bil specializir za skakanje skozi tuja okna. Nobeno okno mu ni bilo nevisoko in obiskal je stranke najraje takrat, ko jih ni bilo doma. V družbi sličnih »podbegov« je izvršil o'oli 16 vlomov po Ljubljani, nolene neštetihih tatvin v vrednosti okoli 85.000 K. Cimžar je bil radi sličnih dejanj že dvakrat predkaznovan. Porotniki so potrdili vprašanje glede krivde ob tožbeničev, na kar je bil obojen na dve in pol leta težke ječe.

— **Tretja smrtna obsodba pred celjsko poroto.** V petek 9. in v soboto 10. marca se je pred celjsko poroto vršila zanimiva razprava proti morilcu svoje matere Franc Stergarju, posestniku v Slogonskem pri Brežicah. Stergar je dne 21. novembra zadavil svojo mater Nežo Stergar ter jo vrgel v domači vodnjak, ker mu ni hotela predati posestva. Franc Stergar se je radi tega umora zagovarjal pred celjsko poroto že pri lanskem porotnem zasedanju. Takrat pa je bil kljub jasnim dokazom za njegovo zločin od porotnikov oproščjen in spuščen na svobodo. Državno pravdnštvo je proti oprostitvi vložilo priziv, stol sedmorice v Zagrebu je prizivu ugodil ter razveljavil oprostitve Stergarja. Ta je bil na to zopet aretiran. Pri dvadnetni razpravi je bilo zaslišanih 52 prič, ki so obtoženca po večini obremenile. V soboto ob pol 24. je končala zanimiva razprava. Po krivdoreku porotnikov je bil Franc Stergar obojen in smrt na večalih. Zagovornik je prijavil ničnostno pritožbo.

Pozivdebe.
— **Damska zapesna ura se je našla.** Dobi se v trgovini F. Herzmansky, Prešernova ulica.

— **Iščem svojo sestro** Ano Jazbec, stara približno 32 let doma iz Sevnice pri Savi Sp. Stačersko, pred kakimi desetimi leti se je imenovana nahajala pod naslovom Gostilna Leon v Florjanski ulici v Ljubljani kot šivilja, ako je komu kaj o njej znano prosim da mi poroča in bodem povrnila stroške, ako pa sama čita jo prosim, da se mi takoj oglasi. — Franciška Jazbec, 1066. Ardison R. d. N. E. Cleveland Ohio Sev. Amerika.

— **Cevlje kupite od domačih tovarov** tvrdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Pe-koc«, ker so isti priznana na bolšti in n'cenciši. Glavna zaloga na debelo in drobno. Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

— **L'ist'ca uredništva.** G. W. V Ljubljani, ki je nam prinesel v priložbenje objavo Or'unc. — Naš list o stvari ni pisal in n'ma torej nobenega vzroka se vmešavati v afero. — Uredništvo.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR

P. A. L. M. A.
 Kaučuk potpetnike
 in potplate

Prednosti!
 Ceneje in znatno trajnije nego od kozal
 Varstvo proti vlagi i mrazal

Šivilja gre šivat na dom.
 Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Izurjena/2697«.

Stavbna parcela
 v lepi legi. 1200 m² velika. 20 minut od ljubljanske glavne pošte oddaljena. SE PRODA. — Dopisi pod »Zelo ugodno/2640« na upravo lista.

Perzijska preproga
 SE KUPI. Velikost približno 6 m². Ponudbe z imenom preproge in ceno na upravo »Slov. Narod« pod »Preproga/2685«.

Več vagonov smrekovega čresla takoj na prodaj.
 Vpraša se na poštni predal št. 6. Vrhnika. 2682

Popolnoma nove stroje
 PRODAM. Ugodno obrestovanje privatnega denarja. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod: »Ugodno obrestovanje/2703«.

Javna dražba.
 V soboto dne 17. marca t. l. ob treh popoldne SE PRODA na javni dražbi SPALNA OPRAVA (pohištvo) ZA ENO SOBO, na RAZPOTNI ULICI 10 (Trnovsko predmestje). 2484

Pomožna uradnica,
 večja korespondence, stroje pisja in stenografije, kakor tudi vseh pisarniških del ter z daljšo prakso, ŽELI v svrhu izboljšanja plače PRIMERNE SLUŽBE. — Ponudbe pod »Daljša praksa/2708« na upravo »Slov. Nar.«.

Sena
 zdravega, slavonskega, najbolje vrste, jednako kakovostne, iz lastnih travnikov PRODAJA NA KOMPLETNE VAGONE PO USMERJENIH CENAH Braća MYOHL, Nova Gradiška. 2710

Srednjeveliko posestvo
 z dobro ohranjeno hišo ter malim hlevom blizu železnice in postaje ter ne preoddaljeno od Ljubljane. KUPIM. — Ponudbe pod »Posestvo/2634« do 22. t. m. na upravo »Slov. Narod«.

Športne, vojaške železničarske čepice
 izdeluje P. Semko, krznar Krtjeviška ulica 7. 2712

Absolvent kmetijske šole
 s primerno izobrazbo v gospodarstvu, vrtarstvu, sadjarstvu, gozdarstvu, kletarstvu ter v vseh v to stroko spadajočih delih ISČE PRIMERNE SLUŽBE, najraje na kakšnem veleposvetu ali pri kakšni lesni trgovini z večim obratom. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2628

Uradnik išče popoldanske službe od 3—6. — Ponudbe pod »Uradnik/2687« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Na hrano se sprejmeta DVA ALI TRIJE GOSPODJE.
 Naslov pove uprava lista. 2700

Kdo poseduje 50.000 Din
 v kratkem NA DVE POSESTVI. — Ponudbe pod »Posojilo/2672« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Geno se proda travnik
 (16.000 m²) NA VIČU. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod: »Travnik na Viču/2704«.

Lepo meblavana soba
 SE ODDA samo boljšemu solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2674

Meblovana soba
 v sredini mesta SE TAKOJ ODDA ENEMU GOSPODU. — Naslov pove uprava lista. 2691

Na Sušaku se proda hiša,
 uporabna za vsako obratovanje. Ponudbe pod: »Hiša na Sušaku/2703« na upravo »Slov. Narod«.

Kupim en vagon fižola
 RIBNICANA in EN VAGON PHELICARIA. — Ponudbe prosimo na upravo »Slov. Narod« pod »Ribničana/2678«.

Trgovski potnik,
 ki je pred vojno že potoval po Kranjskem, Štajerskem, Gorskem Kotoru, Liki in Dalmaciji. ISČE SLUŽBO KOT POTNIK. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«.

Službo želi premeniti
 SLUŽKINJA (Korošica), stara 23 let, k majhni družini ali za pestunjo k otrokom. — Naslov pove uprava »Slov. Nar.«. 2694

Le blag človek
 bi mogoče ODPOTIL nižjemu drž. uslužbencu TOLIKO SVETA, DA POSTAVI MALO HIŠO za deset glav broječo družino! — Blag ponudbe pod »Vedna hvaležnost/2688« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Gospodična,
 ki je večja vseh pisarniških poslov, z večletno prakso, samostojna mreč. absolventinja trgovske šole. ISČE PRIMERNEGA MESTA v LJUBLJANI. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod Vestna/2670.

Knjigovodje in računovodje.
 Ljubljanski odtok drž. kom. za pomoč Rusom naznanja, da je knjigovodski tečaj, ki je bil prirejen v Ljubljani, dovršilo s prav dobrim uspehom 14 oseb. in prosi denarne zavode, banke ter industrijska podjetja, da se v slučaju potrebe obračajo na naslov: Ljubljanski odtok drž. kom. hotel »Soča«, soba 14. 2706

Tvrdba J. GOREC, Ljubljana
 staroznana trgovina z avtomobili, motocikli, kolesi in deli

otvori

poleg svojih dosedanjih prostorov

nove poslovne prostore
 v petek, 16. t. m. ob 8. uri zjutraj
 v palači Ljublj. kreditne banke
 Dunajska cesta

100 do 200 tisoč dinarjev
 ISČE ZA TAKOJ VELEPODJETJE proti povoljnemu obrestovanju in jamstvu. — Ponudbe pod »Kapital/2693« na upravo »Slov. Narod«.

Prodajam 70 praznih hrastovih in bukovih sodov
 OD KISLEGA ZELJA. — Vprašanja na upravo »Slov. Narod« pod »Prazni sodi/2679«.

Proti nagradi
 SE SPREJMETA dva gospoda, event. tudi zakonca, NA STANOVANJE. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2680

Seno, slama,
 najboljšo, čisto, zdravo, v bale prešano, RAZPOSILJA PO NAJNIZHJI CENI dnevno na vsako postajo v Sloveniji. — Franc Kambič, Zagreb, Tkaličeva ulica 71 B. 2681

Proda se lepo posestvo,
 obstoječe iz 5 do 6 oralov sadonosnika, njive, travnika, gozda in gospodarskega poslopja; vse v dobrem stanju. Oddaljeno je tri četrt ure od Maribora, občina Ročpoh, Dunajski jarek št. 193 (A. GELMAN). 2689

Dobro idočo pekarijo
 V LJUBLJANI PREVZEMEM V NAJEM, event. tudi KUPIM; pripravljen sem stopiti tudi kot družabnik s primernim kapitalom. — Naslov pove uprava lista. 2698

Hiša v Ljubljani
 z velikim vrtom in dvoriščem SE UGODNO PRODA. Lega posebno pripravna za kako prevozno podjetje. Pa tudi zasebniki lahko najdejo miran dom. Stanovanje na razpolago. — Ponudbe pod »Velik vrt/2692« na upravo »Slov. Narod«.

Sprejem na stanovanje
 IN DOBRO DOMAČO HRANO DVA GOSPODA v sredini mesta. Kateri plača za 3 do 4 mesece naprej, ima prednost. — Naslov pove uprava »Slov. Nar.«. 2696

Naprodaj ste dve hiši
 z malo trgovino, vrtom in večjo parcelo v prijaznem kraju z lepo okolico NA GORENJSKEM. — Vprašanja na: Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 2684

Zavod v Ljubljani SPREJME v zavarovalni stroki popolnoma izveščano starejšo moč kot

VODJO PISARNE,
 dalje
PRAKTIKANTA,
 absolventa trgovske šole ali abiturijentskega tečaja pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe z navedbo referenc pod: »Stalno mesto/2695« na upravo lista.

Primerno delavnico
 iščem poleg tekoče vode v Ljubljani ali okolici. Najemna postaranka stvar. Pismene ponudbe pod »Barvar 2711« na upravo Slovenskega Naroda. 2711

Nepremičljive dežne plašče
 za dame in gospode priporočila tvrdba

A. & E. Skaberné Ljubljana Mesni trg 10

Namočena polenovka
 se dobi vsako sredo in petek pri FR. KHAM, Ljubljana nasproti hotela »Union«. 634

Dvokolesa, motorčki,
 OTROČJI VOZIČKI, ŠIVALNI STROJI, najceneje pri »TRIBUNA«, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 1909

Rabljene britvice
 Gillette, Mem itd. se sprejemajo v elektr. brušenje v drogeriji I. C. Kotar, Wolfova ulica 3, in v drogeriji Anton Kanc, Židovska ulica 1. Zunanja naročila hitro in točno. 2455

Petroleiske vrče 2274
 z zaboji ali brez zabojev in železne barile kupujemo v vsaki množini. Hrovat & Komp., Ljubljana, Vegova ulica 6.

Trboveljski premoški in drva
 stalno v zalogi vsaka množina. Družba Trilija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. — Tel. 220. 2243

Trstje za strope izdelujem z najmodernejšimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

I. Jugoslovanska tvornica Bakula

Jos. R. Puh, Ljubljana,
 Gradaška ulica 22. Telef. 531.

Kdo potrebuje delavce?
 Biro rada državne kom. ljubljanski odtok, predlaga STROKOVNAKE VSEH STROK, INŽENJERJE, TEHNIKE, AGRONOME, KNJIGOVODJE, UPRAVITELJE POSESTEV, UČITELJE RAZNIH JEZIKOV IN GLASBE, SOFERJE itd. ter NAVADNE DELAVCE. — Ljubljana, hotel »Soča«, soba 14. — Šef odtoka: Dr. E. Borisov-Morozov. 2707

Kupimo rabljene poljake 1784

tračnice

in drugi material za poljsko železnico
 Ponudbe pod »Poljske železnice 1784« na upravo Slov. Naroda.

PERILO
 za dame, gospode in otroke po zmernih cenah pri A. Šinkovic nad. K. Soss LJUBLJANA, Mesni trg 19.

Tovarna na deželi sprejme takoj elektromonterja z večletno prakso, popolnoma samostojnega, prvovrstnega strokovnjaka pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo Slov. Narod. 2705

Samostojen knjigovodja
 bilencist, absolvent trgovske akademije, več vseh trgovskih poslov, dober organizator in kalkulacista, ki se je do sedaj bavil s komercialnim vodstvom industrijskega podjetja, več razven slovensčine, hrvaščine in francoščine, želi spremeniti dosedanje službo. Gre tudi na deželo. Cenj. ponudbe pod »Komercialist« na anončni zavod Aloma Company, d. z. o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3.

Slaščičar z dolgoletno prakso v največjih dunajskih tovarnah slaščic, kandidov in čokolade, želi ustanoviti sam svojo tovarno slaščic in pozneje tovarno za izdelavo čokolade ter išče v to svrhu posojila do

Din 50.000.—

Za to posojilo mi je porok oseba, ki je sosesnica večjega posestva! Ponudbe pod »Nova industrija« na Aloma Company, d. z. o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3.

Prodajam (takoj prosto) hišo à la vila
 popolnoma novo, ravnokar dograjeno in suho, ker lani pod streho v prijaznem zdravem kraju blizu Kamnika, krasen razgled na Julijske in Kamniške planine, poleg 1800 m² sveta, ležečo ob glavni cesti, pripravno za letovišče kakor tudi za trgovce, obrtnike ali vpokojence. — Cena Din 175.000.—. Posredovalci izključeni. Ponudbe do 10. aprila 1923 na upravo Slov. Naroda pod »Vila/2683«.

Odvetnik dr. Oton Fettich
 naznanja, da preseli svojo odvetniško pisarno z 20. marcem 1923 v Dalmatinovo ulico št. 7 visoko pritličje (prejšnji prostori pisarne dr. Triller — dr. Treo). 2699

Zahvala.

Za vse tolažilne pismene in ustne sožalne izreze dragih znancev, za prijazne podelitve krasnih vencev in šopkov ter za ljubeznivo mnogobrojno spremstvo povodom pogreba mojega nepozabnega soproga

Franca Langa
 državnega hidrotehničarja v Ljubljani

izrekan vsem udeležencem in podpirateljem, zlasti gg. načelnikom in deputacijam raznih uradov, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, 14. marca 1923.

Josipina Lang,
 soproga.

Došlo!! najfinešje angleško in češko sukno v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah za pomladno in letno sezijo.

Specialna zaloga

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA
 DVORNI TRG 3

Vedno v zalogi vseh vrst obleke, raglani, poverniki, polerine, dožni plašči, delovni plašči, usnjeni sakopljači (auto), razne perilo, čepice in drugo modno blago. Sukno za modne hlače. — Oddaja blaga na metre; sprejemajo se tudi naročila na obleke.

Zajamčeno prvovrstna izdelava po meri v lastnem modnem salonu.